

Број/Број: 03/1-50-14-7-16/12
Сарајево/Sarajevo, 29. 11. 2012.

29 - 11 - 2012

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- **PREDSTAVNIČKI DOM PSBiH**
n/r Bože Ljubića, predsjedavajućeg
- **DOM NARODA PSBiH**
n/r Sulejmana Tihića, predsjedavajućeg

01.02-02-1-48/12

B

PREDMET: Prijedlog zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH je na 16. sjednici, održanoj 11. 10. 2012., razmatrala tekst Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona).

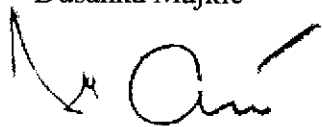
Nakon sveobuhvatne rasprave o Prijedlogu zakona na navedenoj sjednici Komisije, kao i tokom Radionice za izradu Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti BiH, Zajednička komisija jednoglasno je usvojila zaključak da se Prijedlog zakona uputi u parlamentarnu proceduru u predloženoj formi, a da predlagač navedenog zakonskog teksta bude Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH.

U vezi s navedenim, u skladu s čl. 99. i 100. Poslovnika Predstavničkog doma, te čl. 93. i 94. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH dostavlja domovima PSBiH u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine, s prijedlogom da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

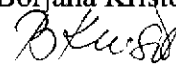
S poštovanjem,

Članovi Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH:

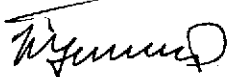
Dušanka Majkić

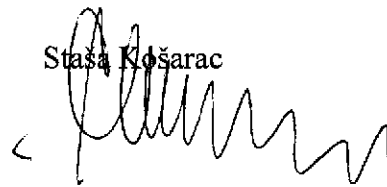
Borjana Krišto

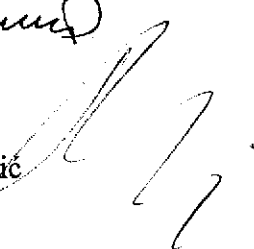
Šefik Džaferović

Staša Košarac

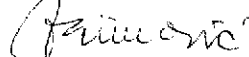
Božo Ljubić

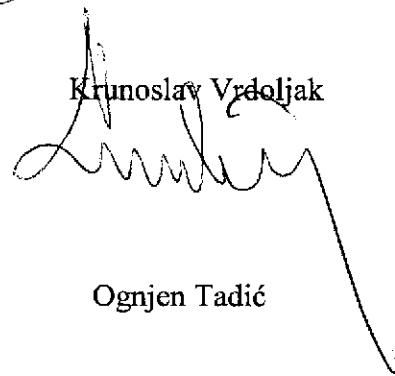
Mehmed Bradarić

Nermina Zaimović – Uzunović

Krunoslav Vrdoljak

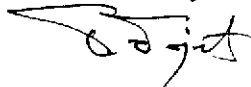

Beriz Belkić

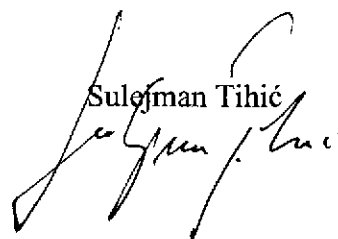

Ognjen Tadić

Borislav Bojić

Sulejman Tihić

Prilog:

- Tekst Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine s obrazloženjem u pisanoj i elektronskoj formi

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2012. godine, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2012. godine, usvojila je

Z A K O N
O PARLAMENTARNOM NADZORU
U OBLASTI ODBRANE I SIGURNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) regulira se: parlamentarni nadzor nad radom institucija i tijela u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine, nadležnosti, prava i obaveze Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zajednička komisija), njenih potkomisija u oblasti parlamentarnog nadzora i nadziranih institucija i tijela, postupak provođenja parlamentarnog nadzora, saradnja u oblasti parlamentarnog nadzora i izvještavanje Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH).

Član 2.
(Definicije)

Značenje izraza u smislu ovog zakona je sljedeće:

- a) **nadzor** je skup mjera i postupaka opisanih u ovom zakonu i podzakonskim aktima a koje Zajednička komisija provodi s ciljem primjene svojih nadležnosti prema nadziranim institucijama;
- b) **aktivnost** je svaki konkretan zadatak, posao, operacija ili postupak koje u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima obavljaju nadzirane institucije, samostalno ili u saradnji s drugim institucijama ili tijelima;
- c) **saradnja** je proces koji je usmjeren ka razmjeni informacija i iskustava te izgradnji povjerenja i unapređivanja međusobnih odnosa između organa i tijela koji je ostvaruju;
- d) **inspektor** je svaki inspektor nadležan za poslove inspeksijske kontrole u institucijama iz člana 4. stav (1) ovog zakona a koji, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima, podnosi izvještaje Parlamentarnoj skupštini BiH;

e) **posebni izvještaj** je izvještaj koji Zajednička komisija dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH u slučajevima vanrednih situacija u oblasti odbrane, sigurnosti i drugih okolnosti, aktivnosti ili dešavanja u vezi s nadziranim institucijama kada Zajednička komisija ocijeni da postoji potreba za posebnim izvještajem;

e) **odgovorno lice** je imenovani zvaničnik u organima izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koji provodi javna ovlaštenja na osnovu zakona, odnosno ministar, direktor agencije ili rukovodilac institucije ili tijela koje je predmet nadzora;

f) **ovlašteno lice** je lice u instituciji ili tijelu koje je predmet nadzora, kojem su, s obzirom na njegovu funkciju ili na osnovu ovlaštenja, povjereni određeni poslovi koji se odnose na primjenu zakona ili propisa;

g) **parlamentarna istraga** je skup mjera i aktivnosti koje se preduzimaju s ciljem ostvarivanja parlamentarnog nadzora kako bi se u radu institucija ili tijela koji su predmet nadzora identificiralo postupanje suprotno zakonu;

i) **vanredni događaj** je događaj, radnja ili stanje zbog kojeg je došlo do narušavanja redovnog stanja u sektoru odbrane ili sigurnosti BiH, usljed čega bi mogla nastupiti veća materijalna šteta ili ugrožavanje života;

j) **posebne istražne radnje** su aktivnosti koje su definirane i provode se na način propisan Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine.

Član 3. **(Subjekt nadzora)**

Parlamentarna skupština BiH provodi parlamentarni nadzor u oblasti odbrane i sigurnosti posredstvom Zajedničke komisije.

Član 4. **(Predmet nadzora)**

(1) Parlamentarni nadzor provodi se nad sljedećim institucijama (u daljnjem tekstu: nadzirane institucije):

a) institucije odbrane:

- 1) Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, i
- 2) Oružane snage Bosne i Hercegovine,

b) institucije sigurnosti:

- 1) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine,
- 2) Granična policija Bosne i Hercegovine,
- 3) Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA,
- 4) Služba za poslove sa strancima,
- 5) Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine,
- 6) Agencija za foreznička ispitivanja i vještačenja,

- 7) Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i
 - 8) Agencija za policijsku podršku,
- c) druge institucije Bosne i Hercegovine i njihova tijela u okvirima njihovih nadležnosti koje se tiču pitanja odbrane i sigurnosti:
- 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na uvoz, izvoz i tranzit oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene, i
 - 2) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na deminiranje.
- d) tijela Parlamentarne skupštine BiH u okvirima u kojima je njihov rad predmet parlamentarnog nadzora:
- 1) Nezavisni odbor,
 - 2) Odbor za žalbe građana i
 - 3) parlamentarni vojni povjerenik.
- e) Zajednička komisija provodi parlamentarni nadzor i nad drugim institucijama Bosne i Hercegovine ako Parlamentarna skupština BiH o tome donese posebnu odluku.
- (2) Parlamentarni nadzor nad institucijama iz stava (1) ovog člana provodi se s ciljem unapređenja efikasnosti, transparentnosti i funkcionalnosti. Provođenje parlamentarnog nadzora zasnovano je na principima ustavnosti, zakonitosti, demokratičnosti te na poštivanju ljudskih prava i sloboda.

Član 5. **(Nadležnosti Zajedničke komisije)**

- (1) Zajednička komisija nadzire rad institucija iz člana 4. stav (1), i to tako da:
- a) razmatra zakone i amandmane iz nadležnosti Zajedničke komisije;
 - b) nadzire zakonitost rada;
 - c) nadzire usklađenost rada nadziranih institucija s Odbrambenom politikom i Sigurnosnom politikom;
 - d) nadzire poštivanje ljudskih prava i sloboda;
 - e) nadzire poštivanje političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu nadziranih institucija;
 - f) nadzire primjenu sredstava i metoda u provođenju posebnih istražnih radnji;
 - g) nadzire zakonitost trošenja budžetskih i drugih sredstava za rad nadziranih institucija;
 - h) razmatra i usvaja izvještaje o radu nadziranih institucija;

- i) razmatra izvještaje inspektora;
 - j) pokreće inicijative i podnosi prijedloge zakona iz nadležnosti nadziranih institucija;
 - k) razmatra prigovore zaposlenih u nadziranim institucijama, osim pitanja iz radnopravnog odnosa;
 - l) razmatra prijedloge i peticije upućene Parlamentarnoj skupštini BiH ili Zajedničkoj komisiji u vezi s radom nadziranih institucija, predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH mjere za rješavanje pitanja sadržanih u prijedlozima i peticijama i o tome obavještava podnosioc;e;
 - m) utvrđuje činjenice i uzima izjave od izabраниh ili imenovanih zvaničnika, savjetnika, državnih službenika, zaposlenika, policijskih službenika, vojnih ili civilnih lica na službi u Oružanim snagama u slučajevima uočenih nezakonitosti ili nepravilnosti u radu nadziranih institucija;
 - n) razmatra pitanja saradnje Bosne i Hercegovine s tijelima Evropske unije, Ujedinjenih naroda, NATO-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u oblasti odbrane i sigurnosti;
- (2) O aktivnostima iz stava (1) ovog člana Zajednička komisija podnosi izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH i o svojim zaključcima i prijedlozima izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 6. **(Godišnji plan rada)**

Aktivnosti iz člana 5. stav (1) ovog zakona Zajednička komisija obavlja dinamikom predviđenom godišnjim planom rada koji se odobrava do kraja marta za svaku kalendarsku godinu.

POGLAVLJE II. POTKOMISIJE

Član 7. **(Potkomisije)**

- (1) U okviru Zajedničke komisije mogu se na privremenoj osnovi formirati dvije potkomisije, i to:
 - a) Potkomisija za odbranu i
 - b) Potkomisija za sigurnost.
- (2) Potkomisija za odbranu obavlja poslove iz člana 5. stav (1) ovog zakona koji se odnose na institucije odbrane iz člana 4. stav (1) tačka a), na druge institucije Bosne i Hercegovine i njihova tijela iz člana 4. stav (1) tačka c) i na parlamentarnog vojnog povjerenika.

- (3) Potkomisija za sigurnost obavlja poslove iz člana 5. stav (1) ovog zakona a koji se odnose na institucije sigurnosti iz člana 4. stav (1) tačka b), te na Nezavisni odbor i Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH.
- (4) Zbog specifičnih potreba parlamentarnog nadzora, Zajednička komisija može predložiti Parlamentarnoj skupštini BiH formiranje posebnih istražnih komisija u skladu s Poglavljem VII. ovog zakona.
- (5) Zajednička komisija donosi odluke o imenovanju svojih članova u potkomisije, njihovoj strukturi te načinu rada.
- (6) Svaka potkomisija ima šest članova, po tri predstavnika iz svakog doma Parlamentarne skupštine BiH i najmanje po jednog predstavnika sva tri konstitutivna naroda.

Član 8.

(Zadaci potkomisija i istražnih komisija)

- (1) Potkomisije i istražne komisije iz člana 7. st. (1) i (4) formiraju se radi efikasnijeg obavljanja specijaliziranog i usmjerenog parlamentarnog nadzora te obavljaju poslove i zadatke koje im odredi Zajednička komisija.
- (2) Nadzirane institucije obavezne su saradivati s potkomisijama i pružati im svu potrebnu pomoć i informacije u obavljanju njihovih poslova i zadataka u skladu s odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE III. NADZOR U OBLASTI ODBRANE

Član 9.

(Predmet nadzora)

Zajednička komisija provodi parlamentarni nadzor nad Ministarstvom odbrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo odbrane) i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Oružane snage), uključujući sve njihove organizacione cjeline, jedinice, izaslanstva, misije i druge strukture u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Član 10.

(Pružanje informacija)

- (1) Zajednička komisija može pozvati bilo kojeg državnog službenika, zaposlenika, vojno ili civilno lice iz institucija ili tijela iz člana 9. ovog zakona s ciljem davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija.
- (2) Lice iz stava (1) ovog člana obavezno je odazvati se pozivu Zajedničke komisije. Pozvana lica dužna su potvrditi svoj dolazak najkasnije 48 sati prije početka sjednice.

(3) Odgovornom licu u instituciji i tijelu iz člana 9. ovog zakona zabranjeno je sprečavanje, podstrekavanje ili bilo kakvo ometanje državnog službenika, zaposlenika, vojnog ili civilnog lica u davanju izjave, svjedočenja ili informacija iz stava (1) ovog člana.

(4) Lice iz stava (1) ovog člana ne može biti pozvano na disciplinsku ili drugu odgovornost zbog davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija Zajedničkoj komisiji.

Član 11.

(Nadzor nad Oružanim snagama)

(1) Zajednička komisija može nadzirati svaku aktivnost Oružanih snaga, uključujući i vojne vježbe, pomaganje civilnim organima i deminiranje, i prisustvovati ovim aktivnostima. Zajednička komisija može najaviti ministru odbrane Bosne i Hercegovine i načelniku Zajedničkog štaba Oružanih snaga prisustvo nadziranim aktivnostima.

(2) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, Zajedničkoj komisiji može se uskratiti prisustvo ako komandant nadležan za tu aktivnost ocijeni da nisu ispunjeni potrebni sigurnosni uslovi.

(3) U slučaju uskraćivanja prisustva iz stava (2) ovog člana, ministar odbrane Bosne i Hercegovine dužan je podnijeti izvještaj Zajedničkoj komisiji u roku od 48 sati od momenta uskraćivanja prisustva.

Član 12.

(Izvještavanje)

(1) Ministar odbrane Bosne i Hercegovine, pored redovnih izvještaja na koje je obavezan zakonom, jednom godišnje Zajedničkoj komisiji podnosi izvještaj o aktivnostima koje je Ministarstvo odbrane preduzelo po preporukama i zaključcima Zajedničke komisije u procesu ostvarivanja parlamentarnog nadzora u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama.

(2) Ministar odbrane Bosne i Hercegovine dužan je u roku od 48 sati, u formi pisane informacije, izvijestiti Zajedničku komisiju o svakom vanrednom događaju, značajnom incidentu, većoj nesreći ili ugrožavanju odbrane Bosne i Hercegovine.

(3) Nakon što se okonča istraga o događaju iz stava (2) ovog člana, ministar odbrane Bosne i Hercegovine podnosi konačni izvještaj Zajedničkoj komisiji u kojem se, između ostalog, navode uzroci događaja te broj nastradalih i materijalna šteta, ako ih ima.

(4) Zajednička komisija u roku od tri dana od dana zaprimanja informacije iz stava (2) ovog člana zakazuje sjednicu na kojoj raspravlja o vanrednom događaju, značajnom incidentu, većoj nesreći ili ugrožavanju odbrane Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE IV. NADZOR U OBLASTI SIGURNOSTI

Član 13. (Predmet nadzora)

Zajednička komisija provodi parlamentarni nadzor nad institucijama sigurnosti iz člana 4. stav (1) tačka b) ovog zakona, upravnim organizacijama u njihovom sastavu te svim njihovim organizacionim jedinicama, misijama i drugim strukturama u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu.

Član 14. (Izveštavanje)

(1) Ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine i odgovorno lice tijela iz člana 13. ovog zakona, pored redovnih izvještaja na koje su obavezani zakonom, podnose pojedinačno jednom godišnje Zajedničkoj komisiji izvještaje o aktivnostima preduzetim po preporukama i zaključcima Zajedničke komisije u procesu ostvarivanja parlamentarnog nadzora.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su u roku od 48 sati, u formi pisane informacije, izvijestiti Zajedničku komisiju o svakom vanrednom događaju, značajnom incidentu, većoj nesreći ili ugrožavanju sigurnosti Bosne i Hercegovine, svako iz svoje nadležnosti.

(3) Nakon što se završi istraga o događaju iz stava (2) ovog člana, lica iz stava (1) ovog člana podnose, svako iz svoje nadležnosti, konačne izvještaje Zajedničkoj komisiji u kojim se, između ostalog, navode uzroci događaja te broj nastradalih i materijalna šteta, ako ih ima.

(4) Zajednička komisija u roku od tri dana od dana zaprimanja informacije iz stava (2) ovog člana zakazuje sjednicu na kojoj raspravlja o vanrednom događaju, značajnom incidentu, većoj nesreći ili ugrožavanju sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Član 15. (Pružanje informacija)

(1) Zajednička komisija može pozvati bilo koje lice iz institucije ili tijela iz člana 13. ovog zakona s ciljem davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija.

(2) Lice iz stava (1) ovog člana obavezno je odazvati se pozivu Zajedničke komisije. Pozvana lica dužna su potvrditi svoj dolazak najkasnije 48 sati prije početka sjednice.

(3) Ministru sigurnosti Bosne i Hercegovine i odgovornom licu u tijelu iz člana 13. ovog zakona zabranjeno je sprečavanje, podstrekavanje ili bilo kakvo ometanje lica i policijskog službenika u davanju izjave, svjedočenja ili informacija iz stava (1) ovog člana.

(4) Lice iz stava (1) ovog člana ne može biti pozvano na disciplinsku ili drugu odgovornost zbog davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija Zajedničkoj komisiji.

Član 16.
(Ograničenja)

- (1) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i tijela iz člana 13. ovog zakona ne mogu Zajedničkoj komisiji dati podatke o:
 - a) identitetu saradnika policije;
 - b) pripadnicima policije s prikrivenim identitetom;
 - c) sigurnosnim i obavještajnim izvorima,
 - d) sadržaju posebnih istražnih radnji.
- (2) Zajednička komisija ne može se miješati u operativni rad nadziranih institucija.
- (3) Ako ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine i odgovorno lice u tijelu iz člana 13. ovog zakona procijene da ne postoji sigurnosni rizik, Zajedničkoj komisiji mogu dostaviti podatke o:
 - a) drugim licima koja su uključena u aktivnosti koje su predmet nadzora;
 - b) akcijama koje su u toku.

POGLAVLJE V. NADZOR NAD DRUGIM INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE I NJIHOVIM TIJELIMA TE TIJELIMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

Član 17.
(Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine)

Zajednička komisija provodi nadzor nad radom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine isključivo u oblasti kontrole uvoza, izvoza i tranzita oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene razmatranjem izvještaja o izdatim ispravama kao i odbijenim zahtjevima za izdavanje isprava u skladu sa Zakonom o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine.

Član 18.
(Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine)

Zajednička komisija provodi nadzor nad radom Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine isključivo u oblasti deminiranja.

Član 19.
(Tijela Parlamentarne skupštine BiH)

Zajednička komisija provodi nadzor nad radom tijela Parlamentarne skupštine BiH iz člana 4. stav (1) tačka d) ovog zakona. Nadzor nad tim tijelima provodi se isključivo razmatranjem izvještaja i planova rada koji se podnose Parlamentarnoj skupštini BiH u skladu sa zakonom, a u slučaju parlamentarnog vojnog povjerenika i razmatranjem uputstava koja mu izdaje Zajednička komisija.

POGLAVLJE VI. PROVOĐENJE PARLAMENTARNOG NADZORA

Član 20.
(Sjednice Zajedničke komisije)

- (1) Sjednice Zajedničke komisije otvorene su za javnost.
- (2) Zajednička komisija može odlučiti da o određenim pitanjima iz svog djelokruga raspravlja na sjednici zatvorenoj za javnost.

Član 21.
(Način nadzora)

- (1) Zajednička komisija provodi nadzor:
 - a) uvidom u dokumentaciju u vezi s ovlaštenjima i zadacima;
 - b) obavljanjem razgovora sa svim licima iz nadziranih institucija;
 - c) pozivanjem odgovornog lica nadzirane institucije s ciljem podnošenja pismenog ili usmenog izvještaja;
 - d) provođenjem parlamentarnih istraga;
 - e) radnim posjetama nadziranim institucijama.
- (2) Postupak provođenja nadzora iz stava (1) ovog člana detaljnije se regulira poslovnica oba doma Parlamentarne skupštine BiH u dijelu koji se odnosi na rad Zajedničke komisije.

Član 22.
(Uvid u dokumentaciju)

- (1) Zajednička komisija ovlaštena je da ostvari uvid u sve informacije, dokumente i bilješke u vezi s radom nadziranih institucija a koje je sačinilo bilo koje lice u nadziranoj instituciji, osim onih navedenih u članu 16. st.(1) i (3).

(2) Uvid u dokumentaciju iz stava (1) ovog člana Zajednička komisija ostvaruje na sljedeći način:

a) direktnim uvidom tokom posjete iz člana 25. ovog zakona, kada se sačinjava zapisnik o dokumentima u koje je ostvaren uvid;

b) pribavljanjem dokumentacije od nadzirane institucije.

(3) Dokumentaciju iz stava (2) tačka b) ovog člana Zajednička komisija pribavlja na osnovu zahtjeva u kojem se navodi naziv nadzirane institucije od koje se dokumentacija zahtijeva, vrsta potrebne dokumentacije, te rok i forma u kojoj se mora dostaviti Zajedničkoj komisiji.

(4) Ako dokumentacija iz stava (1) ovog člana ima određenu oznaku tajnosti Bosne i Hercegovine, primjenjuje se Zakon o zaštiti tajnih podataka i propisi Bosne i Hercegovine koji reguliraju postupanje s tajnim podacima.

(5) Ako dokumentacija iz stava (1) ovog člana ima određenu oznaku tajnosti NATO-a, Evropske unije, druge zemlje, međunarodne ili regionalne organizacije, Zajednička komisija ostvaruje uvid u takvu dokumentaciju u skladu s međunarodnim sporazumom i Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

Član 23. (Obavljanje razgovora)

Na zahtjev Zajedničke komisije, odgovorno lice iz nadzirane institucije usmeno obrazlaže izvještaj, odnosno informaciju koje je nadzirana institucija podnijela Zajedničkoj komisiji u skladu s ovim zakonom i odgovara na pitanja članova Zajedničke komisije.

Član 24. (Pozivanje odgovornog lica)

(1) Na poziv Zajedničke komisije, svako lice iz nadzirane institucije dužno je prisustvovati sjednicama Zajedničke komisije i u okviru svojih ovlaštenja dati informacije i odgovoriti na pitanja članova Zajedničke komisije.

(2) Lice iz stava (1) ovog člana dužno je odazvati se pozivu Zajedničke komisije.

(3) Lice iz stava (1) ovog člana obavezno je, u slučaju spriječenosti, pismenim putem obavijestiti Zajedničku komisiju o razlozima spriječenosti najkasnije 48 sati prije početka sjednice.

Član 25. (Posjete nadziranim institucijama)

(1) Radne posjete Zajedničke komisije nadziranim institucijama mogu biti najavljene i nenajavljene.

(2) Odgovorno lice obavezno je Zajedničkoj komisiji omogućiti pristup u sve prostorije nadzirane institucije u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

(3) Svako lice iz nadzirane institucije ima obavezu da saraduje sa Zajedničkom komisijom.

Član 26.
(Izuzeci od nadzora)

Izuzetno od odredbi čl. 22., 23. i 24. ovog zakona, Zajednička komisija ne može imati uvid u dokumentaciju ili zahtijevati odgovor na pitanja od lica i odgovornih lica nadziranih institucija u sljedećim slučajevima:

- a) navedenim u članu 16. stav (1) ovog zakona;
- b) ukoliko bi se lice koje daje izjavu zbog toga izložilo krivičnom gonjenju;
- c) propisanim odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka.

POGLAVLJE VII. PARLAMENTARNE ISTRAGE

Član 27.
(Pokretanje parlamentarne istrage)

- (1) Zajednička komisija može, u skladu s ovim zakonom, inicirati pokretanje parlamentarne istrage ako ima saznanja da postoje nezakonitosti i nepravilnosti u radu nadziranih institucija.
- (2) Kada dobije informacije o navodnim nezakonitostima i nepravilnostima, Zajednička komisija ocjenjuje da li postoji osnovanost za pokretanje parlamentarne istrage. Prijedlog o pokretanju parlamentarne istrage Zajednička komisija dostavlja domovima Parlamentarne skupštine BiH koji odlučuju o njenom pokretanju. Odluka Parlamentarne skupštine BiH o pokretanju parlamentarne istrage sadrži sljedeće:
 - a) odobrenje Zajedničkoj komisiji za pokretanje parlamentarne istrage;
 - b) predmet i cilj parlamentarne istrage;
 - c) rok za provođenje parlamentarne istrage i za dostavljanje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH;
 - d) sastav istražne komisije.

Član 28.
(Obaveze nadziranih institucija)

Nakon otvaranja parlamentarne istrage, istražna komisija obavještava odgovorno lice nadzirane institucije nad kojom se provodi parlamentarna istraga o njenom pokretanju. Odgovorno lice dužno je u roku ne dužem od 30 dana od dana zaprimanja obavještenja preduzeti sljedeće aktivnosti:

- a) sakupiti sve tražene informacije, dokumente i bilješke u vezi s predmetom parlamentarne istrage, napraviti kopije, ovjeriti ih pečatom nadzirane institucije i dostaviti istražnoj komisiji;
- b) preduzeti druge konkretne aktivnosti koje istražna komisija zatraži a koje su neophodne za sagledavanje navodnih nezakonitosti i nepravilnosti u radu nadziranih institucija.

Član 29.
(Rezultat parlamentarne istrage)

(1) Izvještaj o rezultatima parlamentarne istrage u kojem su sadržani nalazi, te prijedlozi za ispravljanje uočenih nedostataka u nadziranoj instituciji dostavlja se Parlamentarnoj skupštini BiH na daljnje postupanje.

(2) Ako izvještaj iz stava (1) ovog člana sadrži elemente nezakonitosti, Parlamentarna skupština BiH ga dostavlja nadležnom tužilaštvu.

Član 30.
(Saradnja tokom parlamentarne istrage)

(1) Parlamentarna istraga vodi se nezavisno od istrage koju vodi nadležno tužilaštvo i policijske agencije BiH.

(2) U slučajevima kada policijska tijela ili tužilaštva istovremeno vode istragu, istražna komisija može tokom parlamentarne istrage saradivati s tim institucijama poštujući njihova prava i obaveze u skladu sa zakonom.

Član 31.
(Zadaci potkomisija)

Zajednička komisija može zadužiti jednu ili obje potkomisije iz člana 7. ovog zakona da obave određene aktivnosti u procesu parlamentarne istrage o čemu se podnosi izvještaj Zajedničkoj komisiji.

POGLAVLJE VIII. SARADNJA U OBLASTI PARLAMENTARNOG NADZORA

Član 32.

(Saradnja s drugim državama)

(1) Zajednička komisija u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora saraduje s parlamentarnim komisijama i odborima zakonodavnih organa, te predstavnicima izvršnih i pravosudnih tijela drugih država. Saradnja se ostvaruje razmjenom informacija i iskustava u vezi sa saradnjom u oblasti odbrane i sigurnosti između Bosne i Hercegovine i drugih država.

(2) Zajednička komisija u ostvarivanju saradnje iz stava (1) ovog člana može inicirati potpisivanje sporazuma između Parlamentarne skupštine BiH i zakonodavnih organa drugih država.

Član 33.

(Saradnja s drugim radnim tijelima Parlamentarne skupštine BiH)

(1) Zajednička komisija u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora saraduje s radnim tijelima Parlamentarne skupštine BiH kada se razmatraju pitanja značajna za odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine, a naročito kada se odnose na:

- a) budžete nadziranih institucija,
- b) izvršenje budžeta nadziranih institucija, i
- c) izvještaje o reviziji finansijskog poslovanja nadziranih institucija, i
- d) saradnju Bosne i Hercegovine s tijelima Evropske unije, Ujedinjenih naroda, NATO-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u oblasti odbrane i sigurnosti.

(2) Saradnja iz stava (1) ovog člana može se ostvarivati zajedničkim sastancima, razmjenom preporuka, dostavljanjem dokumentacije i na druge načine kojima se unapređuje saradnja tijela Parlamentarne skupštine BiH.

Član 34.

(Saradnja s međunarodnim organizacijama)

(1) Zajednička komisija u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora saraduje s međunarodnim organizacijama s kojima Bosna i Hercegovina ostvaruje saradnju u oblasti odbrane i sigurnosti. Saradnja s međunarodnim organizacijama odvija se preko predstavništava međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini ili direktno.

(2) U ostvarivanju saradnje iz stava (1) ovog člana Zajednička komisija postupa u skladu s međunarodnim sporazumima.

Član 35.

(Saradnja s drugim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini)

(1) U obavljanju poslova parlamentarnog nadzora Zajednička komisija saraduje s komisijama i odborima zakonodavnih organa entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kantona, gradova i općina. Saradnja se ostvaruje razmjenom informacija i iskustava u vezi s aktivnostima koje nadzirane institucije obavljaju u saradnji s entitetima, Brčko Distriktom Bosne i Hercegovine, kantonima, gradovima ili općinama.

(2) Saradnja iz stava (1) ovog člana obavlja se s ciljem efikasnijeg parlamentarnog nadzora, razmjene dokumentacije i svih informacija koje su vezane za saradnju.

(3) Organi iz stava (1) ovog člana mogu Zajedničkoj komisiji dostavljati prigovore, prijedloge i inicijative u vezi s pitanjima koja se odnose na odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine.

Član 36.

(Saradnja s organizacijama civilnog društva)

Zajednička komisija ostvaruje kontakt i saradnju s organizacijama civilnog društva. Predstavnici organizacija civilnog društva mogu prisustvovati sjednicama Zajedničke komisije i pružati informacije i dokumentaciju koja može pomoći u provođenju parlamentarnog nadzora.

Član 37.

(Saradnja s parlamentarnim vojnim povjerenikom)

U provođenju parlamentarne kontrole rada i drugih pitanja u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda vojnih lica i kadeta u Oružanim snagama i Ministarstvu odbrane, Zajednička komisija saraduje s parlamentarnim vojnim povjerenikom u skladu sa Zakonom o parlamentarnom vojnom povjereniku.

Član 38.

(Saradnja sa stručnim licima)

(1) Zajednička komisija može privremeno angažirati stručna lica koja mogu pružiti potrebne informacije te izraditi studije i druge dokumente u vezi s određenim pitanjima parlamentarnog nadzora u oblasti odbrane i sigurnosti.

(2) Način odabira, uslove angažmana i naknadu troškova licima iz stava (1) ovog člana regulira Kolegij Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, po zahtjevu Zajedničke komisije.

Član 39.
(Saradnja s medijima)

Zajednička komisija saraduje s medijima u vezi s parlamentarnim nadzorom u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE IX. IZVJEŠTAVANJE PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

Član 40.
(Podnošenje izvještaja)

- (1) Zajednička komisija podnosi godišnji izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini BiH. Izvještaj se podnosi do kraja mjeseca marta za proteklu kalendarsku godinu.
- (2) Po potrebi i na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH, Zajednička komisija dostavlja i posebne izvještaje.
- (3) Forma i sadržaj izvještaja iz st. (1) i (2) ovog člana regulira se poslovnica oba doma Parlamentarne skupštine BiH u dijelu koji se odnosi na rad Zajedničke komisije.

Član 41.
(Ograničenja)

Izvještaji iz člana 40. ovog zakona ne sadrže informacije o aktivnostima nadzirane institucije, čije bi otkrivanje, prema procjeni Zajedničke komisije, moglo ugroziti odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE X. KAZNE ODREDBE

Član 42.
(Kazne za odgovorno i ovlašteno lice)

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3. 000,00 KM za prekršaj će se kazniti odgovorno ili ovlašteno lice:

- a) ako spriječi, utiče ili ometa državnog službenika, zaposlenika, vojno, civilno lice ili policijskog službenika u davanju izjave, svjedočenja ili informacije, u skladu s članom 10. stav (3) i članom 15. stav (3) ovog zakona;
- b) koje ne podnese izvještaj ili informaciju u skladu s članom 12. i članom 14. ovog zakona;
- c) koje daje podatke suprotno članu 16. stav (1) ovog zakona;

- d) koje usmeno ne obrazloži izvještaj u skladu s članom 23. ovog zakona;
- e) koje ne omogući pristup u prostorije u skladu s članom 25. stav (2) ovog zakona;
- f) koje ne preduzme sve potrebne aktivnosti nakon otvaranja parlamentarne istrage u skladu s članom 28. ovog zakona.

Član 43.

(Kazne za lica u nadziranim institucijama)

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1. 000,00 KM za prekršaj će se kazniti lice:

- a) koje se ne odazove pozivu Zajedničke komisije u skladu s članom 10. stav (2) i članom 15. stav (2) ovog zakona;
- b) koje ne prisustvuje sjednicama Zajedničke komisije ili ne dostavi objašnjenje o razlozima spriječenosti u skladu s članom 24. stav (3) ovog zakona;
- c) koje ne saraduje s komisijama u skladu s članom 25. stav (3) ovog zakona.

Član 44.

(Evidencija o prekršajima)

(1) Zajednička komisija vodi evidenciju o prekršajima izrečenim u skladu s čl. 42. i 43. ovog zakona.

(2) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja prekršajne evidencije.

(3) Evidencija o prekršajima obavezno se stavlja na raspolaganje Parlamentarnoj skupštini BiH i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

(Propisi)

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Parlamentarna skupština BiH uskladit će poslovničke oba doma u dijelu koji se odnosi na rad Zajedničke komisije.

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, nadzirane institucije uskladit će postojeće podzakonske akte kojima se omogućava nesmetana primjena odredbi ovog zakona.

Član 46.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj:
S a r a j e v o

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Božo Ljubić

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić

OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O PARLAMENTARNOM NADZORU U OBLASTI ODBRANE I
SIGURNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

I -Ustavni osnov

Ustavni osnov za usvajanje Zakona sadržan je u članu IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po Ustavu.

II- Razlozi za donošenje zakona

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine vrši parlamentarni nadzor u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine, u okvirima koji su propisani zakonima i propisima Bosne i Hercegovine. Iako Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine već vrši poslove parlamentarnog nadzora postoji potreba da se taj značajan proces uredi i precizno reguliše zakonskim odredbama kako bi se učinio efikasnijim, transparentnijim i jasnijim, obzirom da postojećim poslovnicima domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine nisu u potpunosti obuhvaćeni svi segmenti rada Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost.

Parlamentarni nadzor u oblasti odbrane i sigurnosti je na odgovarajući način reguliran u mnogim demokratskim državama. Zakone slične sadržine su donijele i neke države iz okruženja, poput Crne Gore i Slovenije.

Takođe, treba imati u vidu da obaveza donošenja ovog zakona proizilazi u obaveze usklađivanja našeg zakonodavstva sa EU zakonodavstvom i NATO standardima. Obaveza je utvrđena i Individualnim partnerskim akcijskim planom BiH (IPAP BiH).

III- Konsultacije

Kolegij Zajedničke komisije je zadužio ured sekretara Zajedničke komisije da započne rad na izradi Zakona o parlamentarnom nadzoru te je u pozvao i predstavnike NATO štaba u Sarajevu i OSCE Misije u BiH da pruže pravnu i tehničku podršku. Dana 3. februara 2012. godine ured sekretara Zajedničke komisije je održao prvi sastanak sa imenovanim predstavnicima NATO štaba i Misije OSCE-a na kojem je započet rad na Zakonu. Finalni rad na Zakonu je obavljen tokom Radionice za izradu zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine, koja je održana u periodu od 9. do 10. jula 2012. godine. Na predmetnoj Radionici su prisustvovali predstavnici Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH, Nezavisnog odbora, Odbora za žalbe građana, Ministarstva odbrane BiH, Zajedničkog štaba i Operativne komande Oružanih snaga BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu – SIPA, Granične policije, Službe za poslove sa strancima, Direkcije za koordinaciju policijskih tijela u BiH, Agencije za policijsku podršku, Agencije za forenzička

ispitivanja i vještačenja, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Centra za sigurnosne studije, NATO štaba, OSCE Misije kao i predstavnici Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore, koji su sa pozicije države koja već nekoliko godina u praksi provodi navedeni zakon na radionici učestvovali kao gosti.

IV– Obrazloženje pojedinih zakonskih odredbi:

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Naziv zakona

Naziv govori da zakon reguliše predmet parlamentarnog nadzora u jasno određenoj oblasti odbrane i sigurnosti. Također je inkorporirana referenca „Bosne i Hercegovine“ kako bi se u oblasti sigurnosti napravila distinkcija na nadležnosti države u odnosu na nadležnosti nižih nivoa vlasti.

Član 1.

Ovaj član sadrži standardnu normu kojom se identifikuje sadržaj zakona.

Član 2.

U ovom članu se propisuju definicije značenja pojedinačnih specifičnih pojmova koji se koriste u ovom zakonu i to: nadzora, aktivnosti, saradnje, inspektora, posebnog izvještaja, odgovornog lica, ovlaštenog lica, parlamentarne istrage, vanrednog događaja i posebne istražne radnje.

Član 3.

Ovaj član identifikuje Zajedničku komisiju za odbranu i sigurnost kao tijelo putem kojeg Parlamentarna skupština BiH vrši parlamentarni nadzor u oblasti odbrane i sigurnosti. Ovaj član se tumači na način da ne može postojati drugo tijelo Parlamentarne skupštine BiH koje će obavljati parlamentarni nadzor u oblasti odbrane i sigurnosti.

Član 4.

U ovom članu se taksativno nabrajaju sve institucije koje su predmet parlamentarnog nadzora koji se reguliše ovim zakonom. U stavu (1), tačke a) i b) institucije su taksativno i precizno nabrojane. Stav (1) tačka c) također jasno identifikuje institucije, ali za razliku od tačaka a) i b) u ovoj odredbi postoji funkcionalno ograničenje parlamentarnog nadzora na samo određene aktivnosti navedenih institucija o čemu se posebno govori u članovima 17. i 18. Kada je u pitanju stav (1) tačka d) i ovdje postoji funkcionalno ograničenje koje se odnosi samo na domen onih stvari koje su predmet parlamentarnog nadzora o čemu se posebno govori u članu 19.

Tačka e) u stavu (1) je inkorporirana kako bi omogućila Parlamentarnoj skupštini i Zajedničkoj komisiji prostor u slučaju većih ili formalnih izmjena u strukturi odbrane i sigurnosti Bosne i

Hercegovine, a da se ne mora pristupiti izmjenama i dopunama samog zakona. Bitno je istaći da predmet ove odredbe mogu biti samo institucije Bosne i Hercegovine. Ova odredba se tumači u smislu da Parlamentarna skupština može dati Zajedničkoj komisiji u zadatak vršenje parlamentarnog nadzora nad drugim institucijama Bosne i Hercegovine kako trajno tako i na ad hoc privremenim osnovama, što se reguliše samom odlukom.

Stav (2) predstavlja usmjeravajuću odredbu kojom se daje okvirna funkcionalna, pravna i moralna smjernica za vršenje parlamentarnog nadzora. Ista odredba se može koristiti u uvodnim napomenama parlamentarnih izvještaja kako bi podcrtala razloge vršenja nadzora ili obavljanja parlamentarnih istraga.

Član 5.

Predmetni član propisuje nadležnosti Zajedničke komisije koje nabroja taksativno ujedno ostavljajući dovoljno prostora u kojem se Zajednička komisija može kretati prilagođavajući svoj rad raznovrsnosti i složenosti oblasti koju nadzire.

Član 6.

U ovom članu Zajednička komisija dobija jasno identifikovanu i rokom određenu obavezu donošenja godišnjeg plana rada.

POGLAVLJE II. - POTKOMISIJE

Član 7.

Ovim članom se uspostavlja mogućnost formiranja potkomisija u okviru Zajedničke komisije. Obzirom da nadležnost Zajedničke komisije uključuje dvije oblasti (odbrane i sigurnosti) predložena je mogućnost formiranja dvije potkomisije za svaku od oblasti. Ovaj član ne uspostavlja obavezu formiranja tih potkomisija već mogućnost o čemu će procjenu i odluku donositi svaki novi saziv Zajedničke komisije. Razlog za formiranje potkomisija je u procjeni za potrebnim funkcionalnijim i efikasnijim djelovanjem članova Zajedničke komisije.

Član 8.

Ovim članom Zajednička komisija usmjerava rad svojih potkomisija i uspostavlja princip po kojem postoji jednaka obaveza za saradnju kako prema Zajedničkoj komisiji tako i prema njenim potkomisijama.

POGLAVLJE III. – NADZOR U OBLASTI ODBRANE

Član 9.

Ovaj član precizira predmet nadzora u sistemu odbrane na način da pored samog Ministarstva odbrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, predmet nadzora obuhvata i nabrojane strukture kako bi se obuhvatilo svo osoblje i poslovi u sistemu odbrane.

Član 10.

U ovom članu su, s ciljem vršenja parlamentarnog nadzora, predviđeni konkretni mehanizmi kako bi se omogućio nesmetan pristup informacijama i osoblju koje može pružiti iste tokom procesa parlamentarnog nadzora. Ova odredba također omogućava osoblju Ministarstva odbrane ili Oružanih snaga da bude adekvatno zaštićeno tokom pružanja podrške parlamentarnom nadzoru.

Član 11.

Ovaj član reguliše prisustvo i nadzor nad vojnim aktivnostima i obzirom na specifičnost istih uspostavlja potrebne sigurnosne standarde, odnosno uobičajene sigurnosne mjere zaštite. Posebnosti vojnih aktivnosti zahtijevaju odgovarajuće mjere zaštite kakve su predviđene ovim članom, uz obavezu obrazlaganja opravdanosti preduzimanja tih mjera u roku od 48 sati.

Član 12.

Ovim članom se propisuje obaveza ministra odbrane da podnese godišnji izvještaj o tome šta je poduzeto po svim preporukama i zaključcima Zajedničke komisije u toku te kalendarske godine. Navedena odredba ne sadrži rok za podnošenje tog izvještaja jer se želi Minisarstvu i Zajedničkoj komisiji omogućiti fleksibilnost i mogućnost dogovora o tempiranju izvještaja u zavisnosti od okolnosti poput samog formiranja Zajedničke komisije, imenovanja ministra, njegovih zamjenika i slično.

Pored tog izvještaja uspostavlja se obaveza o izvještavanju o vandrednim događajima. U definisanju situacija koje spadaju u domen ove odredbe ostavljeno je dovoljno prostora za tumačenje kako bi se uključio svaki događaj bez obzira na jedinstvenost njegove prirode ujedno se oslanjajući na zajedničku procjenu i logičko zaključivanje Zajedničke komisije i Ministarstva odbrane. Obzirom da pisana informacija koja se dostavlja u roku od 48 sati sadrži samo preliminarne informacije dostupne u datom trenutku uvrštena je nova odredba u kojoj se o istom događaju dostavlja potpuni izvještaj.

Ovaj član također uspostavlja i obavezu Zajedničke komisije da zakaže sjednicu na kojoj će raspravljati o vanrednom događaju odnosno pisanoj informaciji.

POGLAVLJE IV. – NADZOR U OBLASTI SIGURNOSTI

Član 13.

Ovaj član precizira predmet nadzora u sistemu sigurnosti na način da pored insitucija sigurnosti, predmet nadzora obuhvata i nabrojane strukture kako bi se obuhvatilo svo osoblje i poslovi u sistemu sigurnosti.

Član 14.

Ovim članom se propisuje obaveza Ministra sigurnosti i direktora svih sigurnosnih agencija da svako iz svoje oblasti podnese godišnji izvještaj o tome šta je poduzeto po svim preporukama i zaključcima Zajedničke komisije u toku te kalendarske godine. Navedena odredba ne sadrži rok

za podnošenje tog izvještaja jer se želi Ministarstvu, agencijama i Zajedničkoj komisiji omogućiti fleksibilnost i mogućnost dogovora o tempiranju izvještaja u zavisnosti od okolnosti poput samog formiranja Zajedničke komisije, imenovanja ministra, njegovog zamjenika, direktora agencija i slično.

Pored tog izvještaja uspostavlja se obaveza o izvještavanju o vandrednim događajima. Za razliku od izvještaja iz člana 12 u kojem Ministar odbrane dostavlja taj izvještaj u slučaju institucija sigurnosti takav izvještaj dostavlja samo ona institucija, ili više njih, na koju se vanredni događaj odnosi. U definisanju situacija koje spadaju u domen ove odredbe ostavljeno je dovoljno prostora za tumačenje kako bi se uključio svaki događaj bez obzira na jedinstvenost njegove prirode ujedno se oslanjajući na zajedničku procjenu i logičko zaključivanje Zajedničke komisije i institucija sigurnosti. Obzirom da pisana informacija koja se dostavlja u roku od 48 sati sadrži samo preliminarne informacije dostupne u datom trenutku uvrštena je nova odredba u kojoj se o istom događaju dostavlja potpuni izvještaj.

Ovaj član također uspostavlja i obavezu Zajedničke komisije da zakaže sjednicu na kojoj će raspravljati o vanrednom događaju odnosno pisanoj informaciji.

Član 15.

U ovom članu su, s ciljem vršenja parlamentarnog nadzora, predviđeni konkretni mehanizmi kako bi se omogućio nesmetan pristup informacijama i osoblju koje može pružiti iste tokom procesa parlamentarnog nadzora. Ova odredba također omogućava osoblju institucija sigurnosti da bude adekvatno zaštićeno tokom pružanja podrške parlamentarnom nadzoru.

Član 16.

U odredbama ovog člana utvrđena su ograničenja u vršenju parlamentarnog nadzora koja su potrebna radi zaštite određenih kategorija lica. Saradnici policije, pripadnici policije sa prikrivenim identitetom, te sigurnosni i obavještajni izvori se posebno štite zbog prirode svog posla. Ovaj član također predviđa određene izuzetke od obaveze čuvanja identiteta lica, u slučajevima kada ministar sigurnosti, odnosno odgovorno lice iz institucije sigurnosti procijeni da ne postoji sigurnosni rizik. U toj situaciji Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost može se dostaviti određeni podatak ili obavještenje o licima i preduzetim akcijama.

POGLAVLJE V. – NADZOR NAD DRUGIM INSTITUCIJAMA I TIJELIMA BIH TE TIJELIMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

Član 17.

Obzirom da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa obavlja određene poslove iz oblasti odbrane i sigurnosti potrebno je da se ti poslovi uvrste u predmet nadzora ovog zakona i ovim članom se to precizira. Ključni termin u ovom članu je riječ „isključivo“ koja se tumači na način da su samo nabrojani poslovi predmet nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Član 18.

Obzirom da Ministarstvo civilnih poslova obavlja određene poslove iz oblasti odbrane i sigurnosti potrebno je da se ti poslovi uvrste u predmet nadzora ovog zakona i ovim članom se to precizira.

Član 19.

Zakonima koji regulišu rad tijela Parlamentarne skupštine BiH koja su nabrojana u ovom zakonu previđena je obaveza podnošenja izvještaja. Ti izvještaji se podnose Parlamentarnoj skupštini BiH koja ih zatim dostavlja Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost radi razmatranja. Ovaj član uvezuje odredbe tih zakona i sistem koji se uspostavlja ovim zakonom.

POGLAVLJE VI. – NADZOR NAD DRUGIM INSTITUCIJAMA I TIJELIMA BIH TE TIJELIMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

Član 20.

Ovaj član sadrži standardnu proceduralnu normu koja reguliše javnost sjednica Zajedničke komisije.

Član 21.

Ovim članom se utvrđuju načini, odnosno pet konkretnih mehanizama vršenja parlamentarnog nadzora. Također se predviđa da detaljne procedure u vezi sa načinima vršenja parlamentarnog nadzora, u dijelu koji nije regulisan članovima 22. do 25., budu regulisane poslovnicima.

Član 22.

Obzirom da je pitanje prikupljanja dokumentacije složeno i osjetljivo, ovaj član ulazi u detaljnije regulisanje predmetne materije. U stav (1) su uvršteni termini koji omogućavaju prikupljanje svih vrsta dokumentacije, od zvaničnih dokumenata do službenih bilješki koje vode vojna, policijska i civilna lica u institucijama odbrane i sigurnosti. Stav (2) sadrži standardnu normu od dva redovna načina pribavljanja dokumentacije, dok stav (3) sadrži proceduralnu normu.

Stavovi (4) i (5) regulišu pitanje pribavljanja dokumentacije koja nosi određenu oznaku tajnosti.

Član 23.

Ovim članom se uspostavlja obaveza lica iz nadzirane institucije da se pojavi na sjednici i obrazloži pisanu informaciju ili izvještaj koju je podnijelo ranije. Pored obrazlaganja lice je obavezno i da odgovara na pitanja.

Član 24.

Ovaj član sadrži proceduralne norme o obavezi prisustva sjednicama komisije, pružanju informacija i odgovora, odazivanju na poziv i pravdanju izostanaka.

Član 25.

Ovim članom se uspostavljaju dva načina posjeta nadziranim institucijama: najavljenje i nenajavljene posjete. Iako će u većini slučajeva posjete biti najavljene i koordinisane sa nadziranim institucijama potrebno je ostaviti zakonsku mogućnost za nenajavljene posjete u vanrednim okolnostima kada to situacija zahtjeva.

Član 26.

Ovim članom se pruža zakonska zaštita lica koja su pozvana da daju odgovore ili informacije u oblastima gdje im je to Ustavom ili zakonom garantovano.

POGLAVLJE VII. – PARLAMENTARNE ISTRAGE

Član 27.

Ovim poglavljem se posebno reguliše pitanje parlamentarnih istraga obzirom na to da su one vanredni mehanizam vršenja parlamentarnog nadzora. Ovim članom se reguliše sam proces pokretanja parlamentarne istrage koji se vrši nakon saznanja o navodnim nezakonitostima i nepravilnostima u radu nadziranih institucija. Odredba ovog člana ostavlja širokim regulisanje prikupljanja tih saznanja jer omogućava da se saznanja prikupljaju kako putem zvaničnih dopisa tako i putem nezvaničnih i anonimnih prijava.

Ovim članom se također reguliše sadržaj odluke Parlamentarne skupštine o pokretanju parlamentarne istrage. Pored odobrenja Zajedničkoj komisiji, odluka sadrži predmet i cilj istrage, rok za završetak istrage i podnošenje izvještaja te sastav Istražne komisije koja će biti sastavljena od određenog broja članova Zajedničke komisije.

Član 28.

Kako bi se osigurao efikasan proces parlamentarne istrage ovim članom se uspostavljaju obaveze nadziranih institucija. Primarna obaveza je prikupljanje i dostavljanje svih traženih dokumenata u roku od 30 dana. Prethodna iskustva parlamentarnih istrage ukazuju da je dosta vremena izgubljeno na traženje i dostavu dokumenata, što se ovim članom ispravlja. Odredbom o drugim konkretnim aktivnostima se Istražnoj komisiji daje prostor da u zavisnosti od predmeta istrage može tražiti određeno postupanje od nadziranih institucija.

Član 29.

Ovim članom se reguliše procedura dostavljanja izvještaja o rezultatima parlamentarne istrage, te dostavljanje tog izvještaja nadležnom tužilaštvu.

Član 30.

Obzirom na veliku mogućnost da se o navodnim nezakonitostima u nadziranim institucijama vodi kako parlamentarna, tako i krivična istraga ovaj član reguliše takvo postupanje u tom slučaju. Namjera ovog člana je da se jasno stavi primat na krivičnu istragu, istovremeno ne

zaustavljajući proces parlamentarne istrage, jer te dvije istrage rezultiraju različitim odgovornostima - prva rezultira krivičnom a druga političkom.

Član 31.

Ukoliko se ukaže potreba za djelovanjem potkomisija, naročito u složenim parlamentarnim istragama, ovim članom se to formalno i proceduralno omogućuje.

POGLAVLJE VII. – SARADNJA U OBLASTI PARLAMENTARNOG NADZORA

Član 32.

Reguliše procedure koje se odnose na saradnju sa drugim državama radi obavljanja efikasnog parlamentarnog nadzora, obzirom na važnost dobrih bilateralnih odnosa i razmjene informacija i iskustava. Predviđa se i mogućnost da Zajednička komisija može inicirati da Parlamentarna skupština BiH potpiše određene sporazume koji se odnose na oblast odbrane i sigurnosti sa zakonodavnim tijelima drugih država.

Član 33.

Ovim članom se formalizira i strukturno uobličava saradnja između radnih tijela Parlamentarne skupštine čime se unapređuje efikasnost rada. Kada radna tijela koja su nadležna za pitanja budžeta, izvještaja o reviziji i međunarodnih odnosa i saradnje raspravljaju o pitanjima koja se dotiču odbrane i sigurnosti primjenjuju se odredbe ovog člana kako bi osigurale da radna tijela razmjene sve neophodne informacije. Stav (2) ostavlja dovoljno prostora da se radna tijela usaglase o načinu pružanja podrške i informacija.

Član 34.

Predstavlja standardnu odredbu o saradnji sa međunarodnim organizacijama i pravno je uobličava, pozivajući se na međunarodne sporazume koje je BiH potpisala.

Član 35.

Saradnja Zajedničke komisije sa drugim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini je od posebne važnosti u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora. Ovaj član također daje pravnu mogućnost da drugi nivoi vlasti komuniciraju sa Zajedničkom komisijom, kako bi zajedničkim radom unaprijedili nadzor u oblasti odbrane i sigurnosti. Saradnja se ostvaruje putem razmjene informacija i iskustava u vezi sa aktivnostima koje nadzirane institucije obavljaju, kao i razmatranjem prigovora, prijedloga i inicijativa, koje dostavljaju drugi nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini.

Član 36.

Reguliše se saradnja komisija sa organizacijama civilnog društva koje također mogu doprinijeti kvalitetu parlamentarnog nadzora prisustvovanjem na sjednicama Zajedničke komisije, dostavljanjem informacija, analiza i slično.

Član 37.

Ovim članom se reguliše saradnja sa parlamentarnim vojnim povjerenikom.

Član 38.

U procesu parlamentarnog nadzora, po potrebi, komisije mogu angažovati analitičare, naučnike, stručnjake i druge osobe iz navedenih oblasti nadzora.

Član 39.

Ovaj član precizira i postavlja principe saradnje sa medijima, kako bi se na odgovarajući način regulisala prava predstavnika medija u vezi sa radom Zajedničke komisije.

POGLAVLJE IX. – IZVJEŠTAVANJE PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

Član 40. i 41.

Zajednička komisija podnosi redovne, godišnje izvještaje o radu Parlamentarnoj skupštini BiH do kraja marta za proteklu kalendarsku godinu.

Po potrebi i na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH, Zajednička komisija dostavlja i posebne izvještaje. Šta se podrazumijeva pod "Posebnim izvještajem", definisano je članom 2. Oblik i sadržaj izvještaja se reguliše poslovnica o radu. Izvještaji ne sadrže informacije čije bi otkrivanje po procjeni Zajedničke komisije, moglo ugroziti odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE X. – KAZNENE ODREDBE

Član 42., 43. i 44.

Odredbama članova 42. i 43. zakona utvrđene su prekršajne kazne za nepoštivanje odredbi ovog zakona. Utvrđeni su prekršaji kako za odgovorno lice, tako i za druga lica u nadziranim institucijama koja svojim postupkom onemogućavaju rad komisija. Na prekršaje propisane ovim članovima se primjenjuje Zakon o prekršajima Bosne i Hercegovine i relevantni propisi iz te oblasti.

Članom 44. se uspostavlja evidencija o prekršajima koja je propisana Zakonom o prekršajima, a može se koristiti i u Parlamentarnoj skupštini i kod ocjene kandidata za imenovanje na razne položaje.

POGLAVLJE XI. – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

Ovim članom utvrđuje se rok od šest mjeseci u kojem je Parlamentarna skupština dužna uskladiti poslovnike oba doma i u kojem su nadzirane institucije dužne uskladiti svoje podzakonske propise.

Član 46.

Ovim članom se određuje vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

V - Finansijska sredstva

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva u Budžetu institucija Bosne i Hercegovine.